

KUMPEL

6-10 LAT

DLA POLONII

E-MAGAZYN DLA DZIECI POLONIJNYCH Z CAŁEGO ŚWIATA

WYDANIE 3/2025

RAZEM możemy WSZYSTKO!

WIEM WIĘCEJ:

Quiz o Polsce

ENCYKLOPEDIA POLSKI:

Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski

SPRAWDZAM SIĘ:

Znani Polacy

PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:

Najstarsze zamki

POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:

Na polu i na łące

MÓWIĘ PO POLSKU:

O dzieciach

MOJE MALOWANKI:

Świętujemy Dzień Mamy i Dzień Dziecka

CO ZNAJDZIESZ W NUMERZE?

Cześć!

Czy wiecie, że w 2025 roku mija 1000 lat od koronacji pierwszego króla Polski – Bolesława Chrobrego?! Zapraszamy Was do Gniezna, gdzie to się wydarzyło. Dowiedziecie się, co to był zjazd gnieźnieński i dlaczego okazał się taki ważny. Sprawdzimy, dlaczego króla Bolesława można nazwać wielkim pechowcem. Będzie też o kilku innych wybitnych Polakach. Poznamy między innymi tych, którzy zdobyli Nagrodę Nobla. Na Karcie sławnych Polaków zagości zaś Andrzej Wajda – on otrzymał Oscara i wiele innych filmowych nagród. A może macie ochotę na quiz o Polsce? Sprawdźcie się.

W tym numerze będziemy też świętować Dzień Mamy i Dzień Dziecka. Z tej okazji specjalne malowanki oraz powiedzonka. Udamy się w podróż do najstarszych zamków w Polsce. Sprawdzimy, kto mieszka na polu, a kto na łące, czyli przyjrzymy się polskiej przyrodzie. Mamy też gościa z Nowego Jorku – o pobycie na kolonii zuchowej w Amerykańskiej Częstochowie opowiedziała nam Emilia Cywinska.

Zapraszam do czytania,
Agnieszka Wyganowska
redaktor naczelna
„Kumpla dla Polonii”

- s. 4 **WIEM WIĘCEJ:**
Quiz o Polsce
- s. 6 **ENCYKLOPEDIA POLSKI:**
Bolesław Chrobry
– pierwszy król Polski
- s. 9 **SPRAWDZAM SIĘ:**
Znani Polacy
- s. 10 **PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:**
Najstarsze zamki
- s. 12 **UCZĘ SIĘ JĘZYKA POLSKIEGO:**
Czas wolny
- s. 14 **CZYTAM PO POLSKU:**
„Ptaki-dziwaki”
- s. 16 **POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:**
Na polu i na łące
- s. 18 **POŚMIEMYSIĘ:**
Żarty i żarciki od naszych czytelników
- s. 19 **ROZGADANE ZWIERZAKI:**
Kto lubi spać, a kto pływać?
- s. 20 **MÓWIĘ PO POLSKU:**
O dzieciach
- s. 22 **MOJE MALOWANKI:**
Świętujemy Dzień Mamy
i Dzień Dziecka
- s. 24 **DOBRA POLSKA KSIĄŻKA:**
Warto przeczytać!
- s. 25 **POZNAJEMY SIĘ:**
„To był niezwykły czas” – pisze Emilia
Cywinska z klasy VI z Polskiej Szkoły
Dokształcającej im. H. Sienkiewicza
- s. 28 **KONKURSY I AKCJE
DLA POLONIJNYCH
DZIECI I ICH RODZICÓW:**
Wierszowisko 2025
- s. 30 **KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:**
Andrzej Wajda

ZAPRASZAMY WAS DO TWORZENIA E-MAGAZYNU „KUMPEL DLA POLONII”! DZIECI I DOROSŁYCH, OCZYWIŚCIE!

UWAGA, DZIECI!

Możecie się pokazać w rubryce „Poznajemy się” – wystarczy przysłać zdjęcia i opowiedzieć o sobie i swoich pasjach.

UWAGA, RODZICE, NAUCZYCIELE, BIBLIOTEKARZE...!

W Waszej polonijnej szkole dzieje się coś ciekawego, planujecie duże wydarzenie lub konkurs dla polonijnych dzieci i młodzieży – napiszcie nam o tym. Opublikujemy informacje, pomożemy Wam dotrzeć do szerszego grona odbiorców. A może opowiecie nam o swojej szkole, placówce... Jak wygląda nauka, jakie wydarzenia miały miejsce, jak wspólnie spędzacie czas...? Zapraszamy do rubryki „Jest taka szkoła”.

Nasz e-mail: redakcja@kumpel.com.pl

Jeśli masz starsze rodzeństwo, powiedz mu o „Cogito dla Polonii”. To pismo dla nastolatków polonijnych z całego świata. Reportaże, ciekawe rozmowy, informacje o Polsce, a także materiały edukacyjne, które pomogą przygotować się do szkoły – wszystko znajdziecie w tym e-magazynie. Na łamach pisma można też pokazać swoją twórczość albo opowiedzieć o sobie i swojej szkole. Zapraszamy. **Wszystkie numery są dostępne w Polonijnej Bibliotece Cyfrowej:** www.pbc.uw.edu.pl

**KUMPEL
DLA POLONII**

POLSKIE BRACTWO
KAWALERÓW GUTENBERGA

Koordynator projektu:

prof. dr hab. Dariusz Kuźmina

Redaktor naczelna:

Agnieszka Wyganowska

Skład i opracowanie graficzne:

IlustraDorka Dorota Domagała

Okładka: Studio Romantic/Shutterstock.com

Zdjęcia: Shutterstock.com, domena publiczna/
Wikimedia Commons

Adres redakcji:

e-mail: redakcja@kumpel.com.pl
ul. Waszyngtona 146, lok. 302
04-076 Warszawa

Dystrybucja:

Polonijna Biblioteka Cyfrowa

Wydawca:

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga
ul. Marywilska 34 E
03-228 Warszawa

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Quiz o Polsce

Sprawdź się!

Dokończ zdania.

W każdym zadaniu wybierz jedną odpowiedź spośród podanych.

1.

W godle Polski jest

- A. złoty orzeł na czerwonym tle.
- B. biały orzeł na czerwonym tle.
- C. czerwony orzeł na białym tle.

4.

Koronacja pierwszego króla Polski odbyła się w roku

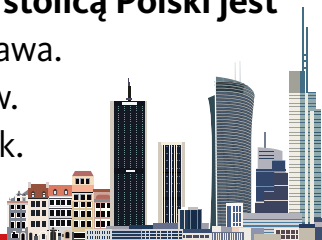
- A. 966.
- B. 1000.
- C. 1025.

2.

Obecnie stolicą Polski jest

- A. Warszawa.
- B. Kraków.
- C. Gdańsk.

5.

Według legendy założycielem państwa polskiego był

- A. Lech.
- B. Czech.
- C. Rus.

3.

W herbie Warszawy jest

- A. syrenka.
- B. koziołki.
- C. żubr.

6.

Pierwszym historycznym władcą Polski był

- A. Lech.
- B. Mieszko I.
- C. Bolesław Chrobry.

7.

Dokończ słowa hymnu narodowego.

Jeszcze Polska nie zginęła, kiedy my...

- A. rządzymy.
- B. istniejemy.
- C. żyjemy.

8.

Autorem słów hymnu jest

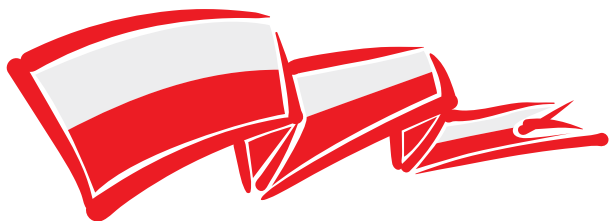
- A. Józef Wybicki.
- B. Henryk Dąbrowski.
- C. Adam Mickiewicz.

9.

Pomnik smoka wawelskiego znajduje się w

- A. Warszawie.
- B. Gnieźnie.
- C. Krakowie.

10.

Słodki polski przysmak – pierniki – jest związany z miastem

- A. Toruniem.
- B. Poznaniem.
- C. Gdańskiem.

11.

W Wieliczce znajduje się kopalnia

- A. soli.
- B. węgla.
- C. złota.

12.

Polska nie graniczy z

- A. Niemcami.
- B. Litwą.
- C. Francją.

13.

Pierwsza w Europie i druga na świecie konstytucja została uchwalona

- A. 3 maja.
- B. 11 listopada.
- C. 8 marca.

14.

Polska odzyskała niepodległość w 1918 roku po

- A. 10 latach niewoli.
- B. 100 latach niewoli.
- C. 123 latach niewoli.

15.

Najgłębsze z polskich jezior to jezioro

- A. Śniardwy.
- B. Hańcza.
- C. Morskie Oko.

ODPOWIEDZI:

1. B, 2. A, 3. A, 4. C, 5. A, 6. B (Lech – był pierwszym legendarnym władcą Polski, Mieszko I był pierwszym historycznym władcą Polski, a Bolesław Chrobry był drugim historycznym władcą Polski, ale pierwszym królem Polski), 7. C, 8. A, 9. C, 10. A, 11. A, 12. C, 13. A, 14. C, 15. B

ROK 2025
1000-LECIE
koronacji
Bolesława
Chrobrego

BOLESŁAW CHROBRY

– PIERWSZY KRÓL POLSKI

KIM BYŁ
BOLESŁAW CHROBRY?

Co oznaczał jego
przydomek?

Chrobry,
czyli niezwykle
dzielny, mężny.

Wypędził przyrodnych braci
oraz macochę Ode
i samodzielnie objął rządy.

Najpierw
książę,
a potem król
Polski.

Syn Mieszka i jego
pierwszej żony
– Dobrawy.

Miał 25 lat,
gdy został
władcą. Zmarł,
gdy miał lat 58.

Pierwszy koronowany
król Polski! Koronacja
odbyła się w 1025 roku.

Ale miałem pecha!
Umarłem w tym
samym roku!

Tak namalował Bolesława Chrobrego Jan Matejko – malarz,
który żył kilkaset lat później. Rysunek pochodzi ze sławnego
cyklu „Poczet królów i książąt polskich”.

W 1000 roku odbył się sławny **zjazd gnieźnieński**. Do Gniezna przybył cesarz niemiecki Otton III. Chciał pomodlić się przy grobie pierwszego polskiego męczennika – Świętego Wojciecha, który zginął trzy lata wcześniej z rąk pogan. Cesarz spotkał się również z księciem Bolesławem – ówczesnym władcą Polski. A Chrobry wspaniale go ugościł. Kronikarze zachwycali się przygotowaniem zjazdu oraz bogactwem państwa.

Otton III na miniaturze wykonanej około 1000 roku.

Książę Bolesław też otrzymał prezenty, które świadczyły o tym, że cesarz uważał go za jednego z najważniejszych władców w Europie.

Otton III włożył polskiemu księciu na głowę cesarski diadem.

Podarował też kopię włóczni Świętego Maurycego.

Cesarz nazwał księcia Bolesława bratem i współpracownikiem cesarstwa, co świadczyło o tym, że uważa go za kogoś ważnego.

A TO CIEKAWIE!

Maurycy był męczennikiem i patronem rycerzy europejskich. Według legendy włócznia była jego własnością. W jej grocie znajduje się gwóźdź z krzyża Jezusa. Włócznia była wielką świętością. Cesarze niemieccy używali jej podczas koronacji. Bolesław Chrobry otrzymał kopię włóczni Świętego Maurycego od cesarza Ottona III i było to wielkim wyróżnieniem.

Tak jak jego tata, Mieszko I,
Bolesław ciągle wojował i poszerzał
granice państwa. I obaj znaleźli się na
polskich banknotach. Na banknocie 10 zł
jest Mieszko I, a na banknocie 20 zł
– Bolesław Chrobry.

Dzięki mądrej polityce Chrobry
**w roku 1025 koronował się
na króla Polski.** Co prawda
kilka miesięcy później zmarł,
ale było to bardzo ważne
wydarzenie w historii naszego
państwa. Pokazywało, że Polska
jest silna i trzeba się z nią liczyć.

Wow, udało się,
mam koronę!

Nie na długo,
nie na długo,
mój drogi!

Zadanie 1. Znani Polacy

Czy znasz tego Polaka?
Podpisz portrety. Skorzystaj
z podpowiedzi podanych w ramce.

- Mikołaj Kopernik
- Fryderyk Chopin • Andrzej Wajda
- Józef Piłsudski • Jan Paweł II

A.

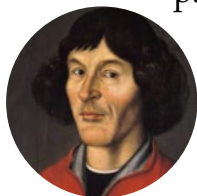
.....
żołnierz

B.

.....
papież

C.

.....
astronom

D.

.....
pianista

E.

.....
reżyser

Warto zapamiętać te osoby.

Zadanie 2.
**Nagroda Nobla przyznawana
jest wybitnym naukowcom,
pisarzom oraz ludziom
walczącym o pokój.
Połącz polskich noblistów
z dziedzinami, w których
otrzymali Nagrodę Nobla.**

Olga Tokarczuk

Maria Skłodowska-Curie

Lech Wałęsa

•
Literacka Nagroda Nobla

•
Nagroda Nobla
w dziedzinie fizyki
i w dziedzinie chemii

•
Pokojowa Nagroda Nobla

ODPOWIEDZI:

- 1) A. Józef Piłsudski – żołnierz, B. Jan Paweł II – papież,
C. Mikołaj Kopernik – astronom, D. Fryderyk Chopin – pianista,
E. Andrzej Wajda – reżyser
- 2) Olga Tokarczuk – Literacka Nagroda Nobla; Lech Wałęsa
– Pokojowa Nagroda Nobla; Maria Skłodowska-Curie
– Nagroda Nobla w dziedzinie fizyki i w dziedzinie chemii

NAJSTARSZE ZAMKI

Pamiętają najdawniejsze dzieje Polski.

Zamek we Wleniu

Został zbudowany w formie murowanej przez księcia Bolesława Wysokiego po 1160 roku i jest jednym z najstarszych zamków w Polsce. Powstał na miejscu istniejącego tu grodu drewniano-ziemnego. Murowany zamek został ukończony najpewniej już przez syna Bolesława – księcia Henryka Brodatego. Warownia składała się wówczas z domu zamkowego, kaplicy oraz wieży obronnej. Wraz z księciem Henrykiem Brodatym przebywała tu jego małżonka Jadwiga, która została świętą. Wówczas też zastąpiono sześciokątną wieżę okrągłą – w takim kształcie dotrwała do naszych czasów i obecnie ma około 12 metrów wysokości.

Potem zamek został jeszcze rozbudowany. Niestety uległ zniszczeniu podczas wojny trzydziestoletniej – w 1646 roku – i od tego czasu pozostaje w ruinie. Ale i tak warto go odwiedzić, by poczuć ducha historii. Zamek stoi na malowniczej Górze Zamkowej, z której rozciąga się przepiękny widok.

Zamek Piastowski w Legnicy

Drugi z najstarszych zamków znajdujących się na terenie Polski, o którym chcemy wam opowiedzieć. Najpierw swój gród zbudowali tutaj najprawdopodobniej Trzebowianie, plemię zachodniosłowiańskie. Badania dowodzą, że w czasach panowania Mieszka I, pierwszego historycznego władcy Polski, około 985 roku, zbudowano tu nowy gród. Pierwszy murowany zamek wznosił Bolesław I Wysoki. Powstało wtedy tzw. palatium (główny budynek, rezydencja) i dwie wieże obronne, nazwane później imionami Świętych Piotra i Jadwigi. Najstarszą zachowaną do dziś częścią zamku jest część Wieży Piotra, do wysokości 3 kondygnacji.

Zamek Piastowski w Legnicy był rezydencją książęcą i warownią, wiele razy obronił się przed najazdami wrogów. Mnóstwo razy go przebudowywano i kilka razy strawiły go pożary, ale przetrwał do naszych czasów.

Zamek w Cieszynie

Najpierw na Górze Zamkowej założony został słowiański gród z drewniano-ziemnym wałem obronnym wokół. Wzmianki o tym grodzie pochodzą z 1155 roku. O tym, że był również ośrodkiem religijnym świadczy rotunda Świętego Mikołaja. Tak, to ona znajduje się na polskim banknocie dwudziestozłotowym. Zamek był rozbudowywany, ale podczas wojny trzydziestoletniej uległ zniszczeniu, a potem został rozebrany. Do dzisiaj pozostała rotunda, Wieża Piastowska (jedna z czterech wież niegdyś tam istniejących), dolna część okrągłej wieży i odkryte podczas prac archeologicznych fragmenty murów.

1, 2, 3 start!

Zaczynasz uczyć się
języka polskiego?

To rubryka właśnie
dla ciebie!

CZAS WOLNY

BĘDZIEMY ŁOWIĆ RYBY.

BĘDZIEMY ROBIĆ PIKNIK.

BĘDZIEMY JEŹDZIĆ NA ROWERZE.

MONIKA I ADAM SĄ BARDZO SZCZĘŚLIWI, PONIEWAŻ
ZA KILKA DNI **BĘDZIE** WEEKEND.

– MAMO, DOKĄD POJEDZIEMY NA WEEKEND? – PYTA
MONIKA.

– MYŚLĘ, ŻE TYM RAZEM POJEDZIEMY NAD JEZIORO –
ODPOWIADA MAMA.

– ALE FAJNIE! NIE MOGĘ SIĘ JUŻ DOCZekać! CZY
WEŹMIEMY ROWERY? – PYTA DZIEWCZYNKA.

– TAK, WEŹMIEMY ROWERY I WĘDKI – MÓWI TATA.

– WĘDKI? – DZIWI SIĘ MONIKA.

– TAK, JA I ADAM **BĘDZIEMY ŁOWIĆ** RYBY. MOŻE
ZŁOWIMY JAKĄŚ DUŻĄ RYBĘ – ŚMIEJE SIĘ TATA.

– CZY JA TEŻ MOGĘ ŁOWIĆ Z WAMI? – PYTA MONIKA.

– NO PEWNIE!

- A WIECZOREM BĘDZIEMY JEŹDZIĆ NA ROWERACH – DODAJE MAMA. – MAM NADZIEJĘ, ŻE BĘDZIE ŁADNA POGODA.
 - NA PEWNO, BĘDZIE CIEPŁO I SŁONECZNIE – STWIERDZA TATA.
 - A GDZIE BĘDZIEMY JEŚĆ? W RESTAURACJI? – PYTA ADAM.
 - NIE, BĘDZIEMY ROBIĆ PIKNIKI NAD JEZIOREM
 - ODPOWIADA MAMA.
 - ALE FAJNIE! UWIELBIAM ROBIĆ PIKNIK! MOŻEMY TEŻ GRAĆ W PIŁKĘ I BADMINTONA – CIESZY SIĘ MONIKA.
 - TO BARDZO DOBRY POMYSŁ – MÓWIĄ RODZICE.
- MONIKA I ADAM BARDZO LUBIĄ WEEKENDY, SZCZEGÓLNICIE GDY MOGĄ POJECHAĆ ZA MIASTO.

A co ty będziesz robić w weekend? Dokończ zdanie.

BĘDĘ GRAĆ W GRY
PLANSZOWE.

BĘDĘ GRAĆ W PIŁKĘ.

BĘDĘ OGLĄDAĆ FILM.

BĘDĘ

REBUS

Odczytaj hasło.

~~RACZKA~~

+ CZKA

+ OWA

Przygotowała: Anna Sikora

Patrycja Nowak, „Ptaki-dziwaki”

Przeczytaj tekst i rozwiąż zadania.

Całkiem niedaleko stąd jest wielki las. W lesie tym znajduje się wszystko, co powinno, a prócz tego jeszcze ptasia telewizja. Znana w całym ptasim świecie, oglądana przez wszystkie ptaki. Prezesem ptasiej telewizji jest Orłosep, zaś jego asystentką papuga Kea. Nie słyszeliście o ptasiej telewizji? To możliwe i wcale nie dziwne. Ptaki też raczej nie słyszały o ludzkiej telewizji. Pewnego dnia Orłosep ogłosił konkurs na Najbardziej Niezwykłego Ptaka na Świecie. Zgłosiły się przeróżne ptaki, ptaszki i ptaszory. Kolorowe, szare, duże, małe, ładne, brzydkie, drapieżne, łagodne, zadbane i niedomyte. Niektóre były nawet łyse. Przyszły też cztery jajka, ale zostały zdyskwalifikowane* z powodów formalnych. Wybór był trudny i łatwy zarazem, jak to zwykle ze wszystkimi wyborami bywa. Aż wreszcie, po długich i burzliwych naradach, które Orłosep urządzał sam ze sobą, zostali wybrani finaliści konkursu. Każdy finalista dostał pocztą zaproszenie do telewizji. I przyjechali, z wszystkich zakątków świata, żeby wziąć udział w programie finałowym, pokazywanym na żywo. Podczas programu miał zostać wybrany zwycięzca. Sprawy potoczyły się jednak nieco inaczej.

(Źródło: www.wolnelektury.pl)

* **Dyskwalifikacja** w konkursie oznacza, że ktoś nie może wziąć w nim udziału, ponieważ złamał zasady obowiązujące w tym konkursie (red.).

Zadanie 1.

Zaznacz poprawne zakończenie zdania.

Opisany las jest wyjątkowy, ponieważ

- A. działa w nim ptasie radio.
- B. nie ma w nim żadnych ptaków.
- C. działa w nim ptasia telewizja.
- D. chodzi do niego bardzo dużo ludzi.

Zadanie 2.

Uzupełnij zdanie właściwymi informacjami.

Prezesem ptasiej telewizji jest _____,
który ma asystentkę o imieniu _____.

Zadanie 3.

Podkreśl „TAK”, jeżeli zdanie jest prawdziwe, lub „NIE” – jeżeli jest fałszywe.

Jajka nie mogły wziąć udziału w konkursie, ponieważ nie były ptakami.

TAK

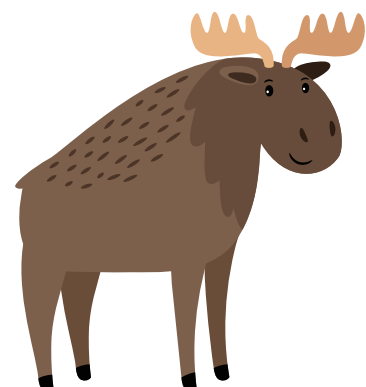
NIE

Zadanie 4.

Jak myślisz, dlaczego ptakom nie udało się wybrać zwycięzcy konkursu? Zapisz własny pomysł na zakończenie opowiadania. Twoja wypowiedź powinna liczyć co najmniej trzy zdania.

Ptakom nie udało się wybrać zwycięzcy konkursu, ponieważ...

MYSZOŁÓW

PSZCZOŁA

KRET

PASIKONIK
ZIELONY

MYSZ POLNA

MAK POLNY
I CHABER

RUMIANEK POSPOLITY

Na POLU i na ŁĄCE

BADYLARKA

BOCIAN BIAŁY

BIELINEK KAPUSTNIK

ZAJĄC

BAŻANT

MNISZEK LEKARSKI

TYMOTKA
ŁĄKOWA

ZNASZ JAKIŚ FAJNY ŻART?

Poproś o pomoc starsze rodzeństwo, rodziców...
i przyslijcie żart e-mailem na adres redakcji:
redakcja@kumpel.com.pl
(w temacie: ŻART).
Najśmieszniejsze żarty będziemy publikować
w kolejnych numerach „Kumpla dla Polonii”.

W restauracji zdenerwowany gość
zwraca się do kelnerki:

- Czy może mi pani powiedzieć,
co robi ta mucha w moim lodzie?
- Czy ja wiem? Może jeździ
na tyżwach?!

Mama uczy synka liczyć,
zadaje pytania:

- Ile nóg ma pies?
- Cztery.
- A ile ma uszu?
- Dwoje!
- A oczu?
- Mamo, czy ty nigdy
nie widziałaś psa?!

Co mówi dżem,
gdy się go otwiera?
Dżem dobry.

- Tato, czy robaki są dobre do
jedzenia?

– Nie rozmawiajmy o takich
rzeczach przy obiedzie –
odpowiada tata.

Po obiedzie ojciec pyta:

- No dobrze, synku, o co chciałeś
mnie zapytać?
- Nieważne, tato – mówi chłopiec.
- W twojej zupie był robak, ale już
go nie ma.

Jak nazywa się bumerang,
który nie wraca?
Kij.

- Mówię ci, to było
niesamowite! Jadę na
słoniu, patrzę do tyłu,
a tu lew, patrzę obok,
a tam dwa tygrysy!
- O matko! I co zrobisz?!
- Nic, karuzela się
zatrzymała i zszedłem...

Co jedna ściana powiedziała
do drugiej ściany?
Spotkamy się na rogu!

Co się stanie z niebieskimi
spodniami, kiedy wrzuci się
je do Morza Czerwonego?
Będą mokre.

- Co mówi kabel do kabla?
- Bądźmy w kontakcie.

Na Podhalu do sklepu
wpada złodziej.
– Dawaj kasę!

- Jakom? Jęcmienną
cy grycaną?

KTO lubi
spać, a kto
pływać?

KOCHAM SIĘ
WSPINAĆ!

A CO POWIESZ
NA BIEGANIE?!

Jakby ktoś nie
wiedział, to ja
uwielbiam pływać!
Pływanie jest the best.

JA TAM WOLĘ CHODZIĆ
WŁASNYMI DROGAMI.

TO WSPINANIE SIĘ
PO DRZEWACH
JEST NAPRAWDĘ
MĘCZĄCE! MUSZĘ SIĘ
ZDRZEEEMNAAAĆ...

O DZIECIACH

Czy wiecie, co znaczą te powiedzonka?

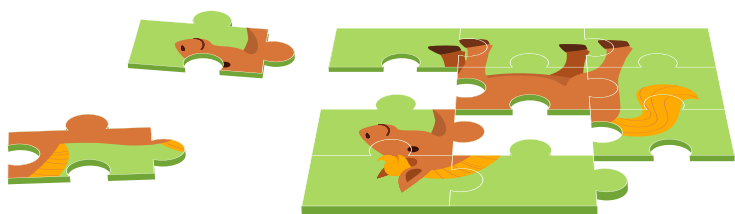
CIESZYĆ SIĘ JAK DZIECKO

Tata Marcelinki układał puzzle z 200 kawałków. Zajął mu to trzy wieczory, ale kiedy wreszcie się udało, zaczął radośnie zwoływać całą rodzinę:

- Chodźcie, zobaczcie, jaki piękny obrazek zrobiłem... – wołał, podskakując.
- Cieszy się jak dziecko – stwierdził Wojtek.
- Ale nasz tata nie jest już dzieckiem... – zdziwiła się mała Zuzia.

– To prawda, ale tata jest taki uradowany, że można o nim powiedzieć, że cieszy się jak dziecko.

**Cieszyć się jak dziecko
= tak mówimy o człowieku
dorosłym, który jest
bardzo szczęśliwy, odczuwa
dziecięcą radość i to okazuje.**

URÓŚ JAK NA DROŻDZACH

– Janku, rośniesz jak na drożdżach. Niedługo przerośniesz tatę – mama poklepała po ramieniu kolegę Stasia.

Staś popatrzył na Janka, a potem szepnął mamie na ucho:

– Ja też bym chciał te drożdże.

Też muszę szybko urosnąć.

– Wiesz, Stasiu, niestety drożdże nie pomogą. Je dodaje się do ciasta, żeby ładnie wyrosło. „Urósł jak na drożdżach” to tylko takie powiedzonko. Mówimy tak o kimś, kto bardzo szybko urósł. Ty też na pewno urośniesz, ale musisz cierpliwie poczekać.

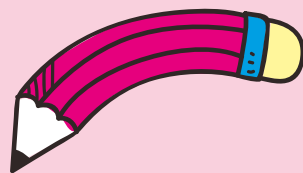
**Urósł jak na drożdżach
= szybko urósł.**

DZIEŃ MAMY

26 MAJA

MOJA MAMA

MA NA IMIĘ

JEST NAJLEPSZA W

NAJBARDZIEJ NA ŚWIECIE LUBI

MARZY O

WPISZ DO SERDUSZEK
PRZYNAJMNIEJ
3 RZECZY, ZA KTÓRE
KOCHASZ SWOJĄ MAMĘ.

Prezent dla mamy wcale nie musi być ze sklepu!
Podaruj coś naprawdę wyjątkowego.

MÓJ PREZENT DLA MAMY TO

LAURKA Z WIELKIM SERCEM

WŁASNORĘCZNIE PRZYGOTOWANA
KANAPKA

NICZYM NIEZAKŁÓCONA POOBIEDNIA
DRZEMKA

10 PRZYTULASKÓW

DZIEŃ PO KRÓLEWSKU (ROBIĘ WSZYSTKO,
O CO MAMA POPROSI)

PACHNĄCA KĄPIEL Z PIANĄ

WSPÓLNY SPACER

Zamaluj odpowiednie
jabłuszko i postaraj
się, żeby mama
otrzymała prezent.

ŚWIĘTUJEMY DZIEŃ DZIECKA!

OPOWIEDZ NAM O SOBIE!

Moje
ulubione

ZWIERZĘ

LODY

OBIAD

DZIEŃ
TYGODNIA

PORA
ROKU

KSIAŻKA

FILM

GRA

SPORT

ZABAWKA

SŁOWO

PIOSENKA

Z OKAZJI DNIA DZIECKA
WSZYSTKIM CZYTELNIKOM „KUMPLA DLA POLONII”
ŻYCZYMY UŚMIECHNIĘTYCH BUZIEK, ODDANYCH
PRZYJACIOŁ I SUPERPREZENTÓW. 😊
WESOŁEGO DNIA DZIECKA!
REDAKCJA

„Miasto Tańczącego Karpi”

Tekst i ilustracje:
Aleksandra i Daniel Mizieliński
Wydawnictwo Dwie Siostry

W Mieście Tańczącego Karpi przygody i zagadki czekają na każdym kroku. Czy uda ci się wytropić wszystkie? Oto książka-gra, jakiej jeszcze nie było: wyszukiwanka i gra paragrafowa w jednym. A właściwie: 2 książki, ponad 250 naklejek i niezliczone godziny zabawy.

**ZNAJDŹ WŁASNĄ
DROGĘ PRZEZ MIASTO
TAŃCZĄCEGO KARPIA!
POMAGAJ MIESZKAŃCOM,
ROZWIĄZUJ ZAGADKI
I PRZEŻYWAJ PRZYGODY.**

W Mieście Tańczącego Karpi trwają gorączkowe przygotowania: już jutro doroczny Festiwal Siedmiorękiego Orangutana! Czy wszystko pójdzie zgodnie z planem? To zależy od ciebie!

Delegacje zaprzyjaźnionych miast są już blisko, port puchnie od ważnych dostaw, w teatrach odbywają się ostatnie próby, cukiernicy szykują popisowe wypieki... A kłopoty? Niestety, są wszędzie: ktoś próbuje ściągnąć na miasto potężny sztorm, w przystani zacumował okręt pełen szkieletów, na ulicach grasują nieuchwytni złodzieje, a nieudane magiczne eksperymenty wywołują mnóstwo zamieszania...

**UWAGA, KSIĄŻKA-GRA,
KTÓRA JEST
PEŁNA ZAGADEK.
PRZETESTUJ SWOJĄ
SPOSTRZEGAWCZOŚĆ
I SPRÓBUJ SIĘ PRZY TYM
NIE ZGUBIĆ!**

Odkryj tajemnice Miasta Tańczącego Karpi i spraw, by festiwal odbył się bez przeszkód. Miej oczy otwarte, bo tu na każdym rogu dzieje się coś ciekawego, a niespodzianki mogą kryć się wszędzie!

Grę możesz zacząć w dowolnym miejscu miasta. Nie ma tu jednej ciągłej opowieści, lecz ponad 150 przeplatających się historii, przygód i zadań. Niezależnie od tego, czy masz 10 minut, czy całe popołudnie, w Mieście Tańczącego Karpi zawsze znajdziesz coś do zrobienia.

To był niezwykły czas!

O pobycie na kolonii zuchowej w Amerykańskiej Częstochowie opowiedziała EMILIA CYWINSKA z klasy VI z Polskiej Szkoły Doksztalcającej im. H. Sienkiewicza (Brooklyn, NY), która została laureatką II miejsca w konkursie „Razem możemy wszystko!”. Gratulujemy!

Mam na imię Emilka. W lipcu 2024 roku uczestniczyłam w dwutygodniowej kolonii zuchowej w Amerykańskiej Częstochowie. Był to wyjątkowy czas, ponieważ razem z zuchami z innych szkół polonijnych świętowaliśmy 80. rocznicę powstania warszawskiego i zdobywaliśmy sprawność „Małego Powstańca”. Była to okazja, aby uczcić pamięć bohaterów tego heroicznego zrywu.

Nasza kolonia rozpoczęła się mszą świętą, a później uroczystym apelem zapoznawczym przy pomniku Husarza. Wszyscy z chorągiewkami w dłoniach uważnie wysłuchaliśmy informacji o powstaniu warszawskim – o odwadze młodych ludzi, którzy walczyli za naszą wolność. Dowiedziałam się, że wielu z nich było w moim wieku, co bardzo mnie poruszyło.

Każdy dzień był pełen nowych wyzwań i przygód. Zbiórki sprawnościowe, na których obraliśmy sobie pseudonimy oraz nazwy batalionów, ćwiczenie piosenek powstańczych i okrzyków, zdobywanie informacji o historii powstania warszawskiego i o Armii Krajowej, o znaku kotwicy oraz o akcjach powstańczych i tajnych meldunkach. Ogniska i kominki, podczas których śpiewaliśmy lub słuchaliśmy ciekawych opowieści, pomogły mi zrozumieć, jak ważna jest historia i to, aby nie zapominać o walczących za Polskę.

Podczas kolonii braliśmy również udział w warsztatach plastyczno-technicznych. Wykonywaliśmy białe-czerwone opaski na rękawy oraz na czapki, dekorowaliśmy koszulki znakiem kotwicy oraz obrusy na 4 lipca – Święto Niepodległości Ameryki. Każda szóstka wykonała jedną stronę do kroniki kolonii.

Jednym z moich ulubionych zajęć było budowanie w lesie kryjówek powstańczych, a potem zabawa w chowanego. W mojej szóstce razem pracowaliśmy nad tym, żeby wszystko było dokładnie wykonane. Każdego dnia uczyliśmy się czegoś nowego. Przygotowaliśmy inscenizację przedstawiającą scenę z powstania warszawskiego polegającą na odbijaniu więźnia. Ja wcieliłam się w rolę dziewczynki, która nosiła meldunki. Cieszyłam się, że inscenizacja się udała i wszystkim się podobała.

Podczas kolonii nauczyłam się, że razem możemy wszystko. Była to okazja do nauki pracy zespołowej, organizacji wydarzeń i odpowiedzialności za powierzone zadania. Tak! Tak! Każdy z nas miał swoją rolę – jedni byli odpowiedzialni za przygotowanie ognisk, inni za porządek, a jeszcze inni za organizację zabaw. Wspieraliśmy się i tworzyliśmy prawdziwą drużynę. Ta kolonia była dla mnie ważna, pokazała mi, jak silne są więzi między Polakami, nawet jeśli mieszkamy na różnych kontynentach. Poczułam, że jestem częścią Polonii, która pamięta o swoich korzeniach. Uczyliśmy się nie tylko historii, ale także jak być odpowiedzialnymi obywatelami, gotowymi do poświęceń dla wspólnego dobra. Wszystko to w duchu pamięci o powstańcach, którzy swoją odwagą i miłością do Ojczyzny zostawili niezatarte ślady w historii Polski.

Cieszę się, że mogłam uczestniczyć w tej kolonii i zdobyć sprawność „Małego Powstańca”. Oddałam hołd bohaterom powstania warszawskiego. W ten wyjątkowo piękny sposób pożegnałam się też z drużyną zuchową, aby wstąpić do harcerstwa. Zawsze będę pamiętać o przeszłości, bo jest ważna, bo dzięki niej można budować przyszłość.

WIERSZOWISKO 2025

– TYLE RADOŚCI, ŻE...
W GŁOWIE SIĘ NIE MIEŚCI!

W niedzielę 6 kwietnia 2025 roku teatr w Wijchen wypełnił się polonijnymi dziećmi z całej Holandii, które występowały na scenie, recytując wiersze po polsku. A wszystko to w ramach Festiwalu Polskiej Poezji dla Dzieci Wierszowisko, który organizowany jest już od 25 lat przez Forum Polskich Szkół w Holandii dla uczniów szkół polonijnych, które zrzesza FPSN.

Tegoroczny temat brzmiał: „W głowie się nie mieści!” – i naprawdę, trudno było uwierzyć, jak wielu uczestników się zgłosiło. Aż **111** dzieci wystąpiło na scenie! Publiczność była tak liczna, że niemal brakowało miejsc. A w foyer można było spotkać różne organizacje, sponsorów i wiele atrakcji – były stoiska, zabawy i sporo słodczy.

Ale największą niespodzianką była... Justyna Steczkowska – gwiazda muzyki i reprezentantka Polski na Eurowizji 2025. Jej przyjazd ogłoszono 1 kwietnia, więc wiele osób myślało, że to tylko primaaprilisowy żart. A tu niespodzianka – pani Justyna naprawdę przyszła. Uśmiechnięta, serdeczna i bardzo otwarta – zachwyciła wszystkich, a najbardziej dzieci. Na scenie recytowała wiersze Jana Brzechwy – „Hipopotam i żaba” oraz „Żaba” – i zrobiła to tak świetnie, że dostała medal Wierszowiska. Potem rozdawała autografy, rozmawiała z dziećmi i chętnie pozowała do zdjęć.

Podczas swojego wystąpienia pani Justyna dała uczestnikom trzy superrady:

„Jak ktoś wychodzi na scenę, to najczęściej występ oglądają ci, którzy go kochają – a jak się ma miłość z drugiej strony, to nie trzeba się bać”,

„Warto się dobrze przygotować do występu – wtedy nie będzie stresu, że się czegoś zapomniało”,

„Nie przejmujcie się niczym, róbcie swoje. Jak to w Polsce mówią górale – a rób se tak, żeby cię cieszyło. Trzeba robić to, co się lubi najbardziej, i wtedy życie nas cieszy. Nie wszyscy nadają się do recytowania wierszy, ale każdy może to robić – nawet dla siebie, w pokoju, dla własnej, zwykłej przyjemności”.

Pani Justyna bardzo chwaliła też dzieci i rodziców za to, że dbają o język polski.

Na festiwalu wszystkie występujące dzieci dostały medale i nagrody, a najlepsi – puchary i dodatkowe nagrody. Było też sporo wyróżnień. Jurorzy mieli bardzo trudne zadanie, bo poziom występów był naprawdę wysoki.

W jury zasiedli m.in. Łukasz Dębski – pisarz z Krakowa, który był też jurorem w pierwszych edycjach Wierszowiska, a także: pani konsul Katarzyna Smoter, językoznawca

Elżbieta Niemczuk-Weiss, reżyserka Monika Stępień, prezeska Macierzy z Niemiec Renata Kaczmarek, aktor Wojciech Stachura i Dagmara Bobak jako sekretarz. Po raz pierwszy festiwal odwiedziły też pani senator RP Ewa Matecka oraz pani Izabela Siekierska-Rosiak z Instytutu Rozwoju Języka Polskiego – to było bardzo ważne i miłe spotkanie.

Ale Wierszowisko to nie tylko scena – to także:

- wystawa zdjęć „Polska w obiektywie polonijnego dziecka”,
- kolorowa wystawa prac plastycznych na temat „W głowie się nie mieści”,
- warsztaty, książki, zabawy, konkursy i niespodzianki.

A po całym teatrze krążyło uśmiechnięte słoneczko – maskotka festiwalu, które bawiło dzieci i rozdawało radość!

To był dzień pełen emocji, uśmiechu i dobrej energii!

A już teraz zapraszamy na jubileuszowe, XXV Wierszowisko, które odbędzie się 19 kwietnia 2026 roku. Do zobaczenia!

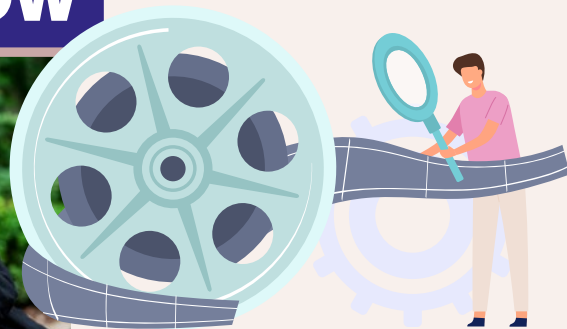
Szczegółowe informacje można znaleźć na stronach: www.wierszowisko.com oraz www.fpsn.nl

Tekst: Agnieszka Lonska

ANDRZEJ WAJDA

Żył w latach: 1926–2016

**POLSKI REŻYSER
FILMOWY I TEATRALNY**

Jeden z najwybitniejszych twórców w historii polskiego kina. Zdobył mnóstwo nagród, w tym Złotą Palmę w Cannes. W 2000 roku otrzymał Oscara za całokształt twórczości. Wyróżniony także honorowym Złotym Niedźwiedziem (nagroda przyznawana na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Berlinie), Cezarem (francuska nagroda filmowa) oraz Złotym Lwem (nagroda przyznawana na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Wenecji).

Filmy, które stworzył, to między innymi: „Popioły”, „Wesele”, „Ziemia obiecana”, „Popiół i diament”, „Panny z Wilka”, „Człowiek z marmuru”, „Człowiek z żelaza”, „Katyń”, „Korczak”. Epopeja „Pan Tadeusz”, której ekranizację wyreżyserował Andrzej Wajda, jest lekturą szkolną, więc już niedługo pewnie będziesz mieć okazję obejrzeć film o tym samym tytule.

Andrzej Wajda jest Kawalerem Orderu Orła Białego. To najstarsze i najwyższe odznaczenie państwowe Rzeczypospolitej Polskiej nadawane za wybitne zasługi.

Jego nazwiskiem nazwano ulice, place czy skwery, a nawet szkoły. Jest też nagroda jego imienia przyznawana na festiwalu filmowym w Krakowie.